

'Nederland te laks in strijd tegen buitenlandse omkoping'

De grootste exporterende landen, waaronder Nederland, falen om bedrijven die betrokken zijn bij buitenlandse omkoping te straffen.

Dat stelt Transparency International (TI) in het rapport 'Exporting Corruption 2020: Assessing Enforcement of the OESO Anti-Bribery Convention'. In het rapport worden landen beoordeeld op basis van hun handhaving tegen buitenlandse omkoping in het kader van de Anti-Bribery Convention van de Oeso. Nederland is volgens TI wereldwijd een van de grootste exporteurs met een van de slechtste trackrecords op het gebied van handhaving bij buitenlandse omkoping.

Lousewies van der Laan, directeur van Transparency International Nederland: "Nederland zit nog steeds in de op een na slechtste categorie. Er zijn de afgelopen twee jaar wel veel nieuwe wetten en regels in de steigers gezet, maar van een aantal ingrepen zien we nu al dat ze niet gaan werken."

Volgens de organisatie is de actieve handhaving van buitenlandse omkoping sinds 2018 aanzienlijk afgenomen. Slechts vier van de 47 landen, die goed zijn voor 16,5 procent van de wereldwijde export, handhaafden actief tegen buitenlandse omkoping, vergeleken met zeven landen en 27 procent van de wereldwijde export in 2018.

Zwakke prestaties

Ondanks toegenomen investeringen en nieuwe maatregelen presteert Nederland nog altijd zwak op het gebied van handhaving bij buitenlandse omkoping. Ons land is goed voor 3,1 procent van de wereldwijde export en er zijn tussen 2016 en 2019 zestien onderzoeken en twee zaken gestart op verdenking van buitenlandse omkoping. Slechts drie zaken werden in deze periode met sancties afgesloten.

Nederland kent volgens TI "een vrij zwakke anti-corruptiecultuur, waarbij juist in het buitenland nogal eens weggekeken wordt bij verdachte situaties". In corruptiezaken schikken bedrijven in Nederland bijvoorbeeld voor veel lagere bedragen dan in het buitenland. Over die schikkingen wordt doorgaans ook weinig gecommuniceerd. Slechts enkele onderzoeken worden openbaar gemaakt en aangekondigd door het Openbaar Ministerie. "Het ontbreken van duidelijkheid in de wet over de schikkingsvoorwaarden draagt ook niet bij aan een cultuur waarbij integriteit centraal staat. Verder zijn er geen duidelijke regels om verbeurde bedragen van corruptieopbrengsten terug te geven aan het land of de slachtoffers", aldus TI.

Nederland vervolgt zelden

Bedrijven of individuen komen in Nederland zelden voor de rechter wegens corruptie in het buitenland doordat het Openbaar Ministerie te weinig capaciteit heeft. "De zaken gaan bijna altijd over de landsgrenzen heen en de bewijslast is zeer moeilijk rond te krijgen. Een voorbeeld hiervan is het onderzoek naar vermeende omkoping door Shell in Nigeria dat al jaren loopt."

Verder schiet volgens TI de wet voor implementatie van het UBO-register ruim tekort, wat de inspanningen om omkoping te bestrijden in de weg zou staan. "Het UBO-register is op Europees niveau verplicht gesteld om uiteindelijke belanghebbenden achter vennootschappen en stichtingen inzichtelijk te maken en zo witwascontroles en bestrijding van belastingontduiking te vergemakkelijken. In Nederland is het register vertraagd en in gemankeerde vorm ingevoerd op grond van privacybezwaren. Het register is er dan eindelijk na veel politiek getouwtrek, maar het is lastig toegankelijk gemaakt en zal daardoor waardeloos zijn voor journalisten of organisaties die gedegen onderzoek willen doen", zegt Lousewies van der Laan.

Ten slotte krijgen klokkenluiders onvoldoende bescherming in ons land. "Het Huis voor Klokkenluiders, het nationale meldpunt voor misstanden, heeft sinds haar oprichting ruim vier jaar geleden slechts drie onderzoeken afgerond. Klokkenluiders worden in Nederland bovendien niet goed wettelijk beschermd tegen vergelding van hun werkgever."

- [Rapport 'Exporting Corruption 2020: Assessing Enforcement of the OESO Anti-Bribery Convention'](#)

Deel dit artikel

GERELATEERD

NIEUWS | *gisteren*

Credit Suisse betaalt miljoenenboete om corruptie in Mozambique

Credit Suisse betaalt boetes van bijna 475 miljoen dollar (408 miljoen euro) wegens corruptie en fraude bij het binnenhalen van forse leningen voor Mozambique. →

NIEUWS | *30 juli 2021*

Italiaanse aanklagers in beroep tegen vrijspraak Shell en Eni

Italiaanse openbaar aanklagers en de Nigeriaanse staat gaan in beroep tegen de vrijspraak van Shell in een grote corruptiezaak. Dat bevestigt het olie- en gasconcern... →

NIEUWS | *28 juli 2021*

Vaticaan gaat vermeend corrupte functionarissen berechten

Het Vaticaan gaat tien personen onder wie een kardinaal, de 73-jarige Giovanni Angelo Becciu, wegens financiële misdrijven berechten. →

NIEUWS | *06 juli 2021*

Uitbrander voor kabinet om uitblijven corruptiebestrijding aan top

Nederland laat na om zich beter te beschermen tegen corruptie in de hoogste kringen. Met geen van de aanbevelingen van het anticorruptieorgaan van de Raad van Europa... →

Arjan Brouwer

DISCUSSIE | Column | *02 juli 2021*

Fraude?! Sssst....

Laten we werk maken van het opheffen van de geheimhoudingsplicht voor de communicatie tussen accountants, meent Arjan Brouwer. →
